

Játékosság, fiatalság

Befejeződött a néptáncfesztivál - Tájolnak a külföldi együttesek

A cím két szava lehet kulcs a néptáncfesztivál harmadik folklorbemutatójához. A fellepő négy együttes (természetesen más-más módon) játékosan, vidáman, az ifjúság természetes bájával tárta elénk műsorát.

A csehszlovák Práchnesky Ének- és Táncgyűttes dudazenéje és hívogató dalainak sora egyszerre volt tréfásan gúnyolódó és játékosan eleven. Külön érdekességnek számított, hogy az eddig megszokott néptáncos produkcióktól eltérően műsorukban a szorosabb értelemben vett színpadi játék kapott igen nagy szerepet, a téli esték gondúzó farsangi előkészületeinek ábrázolása közben. Már-már pantomimszerűen kavargotnak az ötletes, szellemes farsangi maskarák és figurák, színes, mozgalmos, szinte „vásári” kavalkádót varázsolván a nézők elé.

A bolgár Georgi Dimitrov Táncgyűttes a bolgár állam megalapításának a közelmúltban ünneplött 1300 éves évfordulójára összeállított műsort mutatta be. Jellemzően balkáni, itt-ott délszláv, máskor pedig törökös elemekkel is kevert zenére táncok a régi falusi élet ünnepi atmoszféráját tükrözték. A Trákián táncok zordon fensége és a várnai fakanelas tánc évdő-kedveskedő jellege a híres, sod-

ró ritmúsú sopaki előadásával vált teljessé, s látható volt, hogy az a dinamizmus és temperamentum, amely meghatározó jelentőségű a bolgár nép táncművészetében, most is maradandó eleménnyel ajándékozza meg a zsűfólásig megölt szabadtéri nézőtér közönségét.

Az est második télbúcsúztatóját az NDK-ból érkezett Cottbusi Építők Ének- és Táncgyűttese mutatta be. A Német Demokratikus Köztársaságban élő szláv nemzetiség, a szorbozok népszokásai közül a más népeknél és nemzetiségeknél is fellelhető tavasszköszöntő, igen érdekes és szokatlan dal- és tánckompozícióban került színpadra. A mozgalmos, ritmikus, sok néptánc-elemre alapozó vídám köszöntő helyett itt a játékosságot elsősorban a lassúbb ritmus kecses bája és a zenekíséret erőteljesebb hangszínya, karaktere biztosította. Líraiság és könnyedség sajátos egységbe olvadt bemutatókban, külön színezetet jelentve az est programjához.

A sort a házigazda Szeged Táncgyűttese zárta: Nagy Albert „társulata” új koreográfiából összeállított műsorral jelentkezett, s az egész estét meghatározó fiatalosságot a házigazdák „vitték” legtovább - az együttes ifjúsági csoportjának apróságai meglepő biz-

tonsággal és a szakmai tudással már felismerhetően komoly reményekre jogosító ígéretével ropták a színpadon. Olyan tűzzel, kedvességgel, hogy az egyébként is fiatalnak mondható szegedi együttesnek aggodalomra vetkőző nem lehet oka - ami az utánpótlást illeti...

A keddi esti harmadik folklorbemutatóval és a tegnap délután megrendezett nemzeti nappal nagyjából befejeződtek a néptáncfesztivál szegedi eseményei. Ma csütörtökön a külföldi együttesek Csongrád megye különböző helységeiben mutatják be műsorukat: Szentotósa és a szovjet és az NDK-beli, Makón a jugoszláv és a svájci. Nagylakon a csehszlovák, Szegváron a holland, Mindszenten a lengyel, Üllésen a bolgár, Mórahalmon a román együttes lép a közönség elé. Holnap, pénteken országjárásra indulnak: a Bács-Kiskun megyei Hajósra a német, Tőserdón a lengyel, Baranya megyében Pécsen a csehszlovák, Sátorhelyen a román, Békés megyében Orosházán a bolgár, Szarvason a holland, Szolnok megyében Túrkevényen a szovjet, Tolna megyében Bátán a jugoszláv, Bonyhádon pedig a svájci együttes lép fel. A vasárnap esti gálaműsor főpróbáját szintén holnap este tartják - a Dóm téren. **Domonkos László**

Tutaj a Tiszán

Száz év után először - tutaj úszik a Felső-Tiszán, Tiszabecstől Tokajig halad majd az „expedíció”, melyet néhány vállalkozó kedvű fiatal kezdeményezett. A Népművelési Intézet tokaji alkotóházának fafaragói régi, máramarosi tutajok mintájára tervezték és készítették el fenyőfából a 7x3,6 méteres, elől-hátul kormány-evezővel, valamint stabilizáló oldalevezővel felszerelt vízi járművet, melyen kilenc nap alatt, július 24-től augusztus 1-ig kívánják megtenni a mintegy 210 kilométeres távot.

Az út során fényképek, filmben, írásban örökítik meg ennek a jórészt háborítatlan szépségű tájnak természeti állapotát. Néprajzi gyűjtőmunkát is végeznek a Tisza menti településeken.

Az útról készült tanulmányt a Népművelési Intézetnek adják át, mely beszámolókat támogatást nyújtott a vállalkozáshoz.

Porcelánból

Nagy László felvétele

Tévedés ne essék, a sütemény éppúgy porcelánból van, mint a terítő vagy a teáskanna, a csomagolópapír vagy az újságpótló. Polgár László keramikumművész kiállításának zöme a Bartók Béla Művelődési Központ nagytermében ilyen csendeslelkűből áll. Az „olyan, mintha...” plasztikai törekvések jegyében született művek tulajdonképpen ironikus gesztussal idegenítik el a kispolgári világot idéző tárgyakat, hangulatokat. Alkotásainak másik csoportja régi idők újrafogalmazása. Ezek az egyszerű, a női testet idéző formák, asszonyi torzók egy nőközpontú társadalom XX. századi parafrázisai. Geometriai díszítései, tubusformái ugyanakkor groteszk felhangokat is adnak sorozatának. Képtünkön egy porceláncsendélet látható

Kezdeményezések és valódi tettek

A mozgáskorlátozottak gondjairól

A mozgáskorlátozottak be-tegségük következményein kívül a megváltozott társadalmi körülmények miatt is valamennyien megkülönböztetett figyelmre, segítségre szorulnak. Két hónap telt el azóta, hogy Szegeden megalakult a Mozdáskorlátozottak Csongrád megyei Egyesülete. Azzal a céllal kerestem föl az egyesület elnökét, dr. Michailovits Lehelét és helyettesét, Varga Otónét, hogy tájékoztatást kérjek az eltelt időszakban végzett munkáról, eredményekről, nehézségekről.

Az egyesület alapszabálya szerint az a legfőbb feladat, hogy tagjai saját erőfeszítéseikkel és környezetük támogatásával leküzdjék a fogyatékosukból adódó akadályokat, a sajnos még meglevő hátrányaikat, hogy egészséges egyéniségű, dolgozó tagjai lehessenek a társadalomnak. Ezt a célt szem előtt tartva láttak munká-

hoz májusban a vezetőség tagjai, akik - mivel teljes munkaidőben dolgoznak - szabad óráikban foglalkoznak az egyesület ügyeibe a dolgáival. Első lépésként nagy fába vágta a fejszé- jüket: az egyesület több mint 300 tagjának kérdőívet küldtek el, melyen egyebek között lakáskörülményekről, közlekedési gondjairól, a munkába állással kapcsolatos nehézségeiről érdeklődnek, a címzett egészségügyi állapotáról, keresetéről, koráról, képzettségéről és sok egyébről tájékozódnak, összesen 40 kérdés alapján. A válaszok többsége már visszaérkezett, a vezetőség tagjai aktívak bevonásával, munkacsoportokban dolgozók föl az adatokat, s vezeték rá a tudnivalókat a tagnyilvántartó karnokra. Az egész megyére kiterjedő felmérés és értékelés után látnak hozza ahhoz a munkához, amely az életkörülmények javítását célozza. Ehhez természetesen nélkülözhetetlen a politikai, társadalmi és állami szervek közreműködése, aktív támogatása is. A társadalmi segítség záloga a Csongrád megyei tanácsnak és szervezetnek az akcióprogramja, amely különösen fontosnak tartja a folyamatosságot. Biztosíték erre és az eredményes tevékenységre a mozgáskorlátozottak júniusban megalakult Országos Szövetsége is, amelynek megyei tagjai is vannak.

A Csongrád megyei egyesület azonban még nem lendült túl a kezdeti nehézségeken. *Egyelőre anyagi gondokkal küzdenek.* Ismeretek szerint az ország más egyesületei általában évi 200-500 ezer forint költségvetéssel működnek, de ezenkívül szinte fölbecsülhetetlen az anyagi, erkölcsi támogatás, amelyet különböző intézményektől, vállalatoktól, szocialista brigádoktól kapnak. Vas megyében például arra is futja, hogy megrendezzék a mozgáskorlátozottak részére a IV. Savaria Kupa nemzetközi sporttalálkozót. Sőt a szombat helyiek azt is vállalják, hogy a Csongrád megyei egyesület négy tagját maguk látják vendégül. Az alkalommal pedig tömegével kellene élniük a mozgássérülteknek, hisz számukra é-

pen a sport nyújtja a lehetőséget, hogy kiköpköjenek passzivitásukból. Ugyancsak a helyes emberi önértékelés segítik elő a képzőművészeti rendezvények: nyár végén „Művészet, társadalom, rehabilitáció” címmel lesz kiállítás Budaváron, ahol előadásokkal, filmvetítéssel is tartják a programot.

A Csongrád megyei egyesület egyelőre csak azt szeretné, ha biztosítani tudná tagjai kulturált szabad idő felhasználását. *Szórakozásra, emberi kapcsolatok létesítésére azonban addig nincs mód, amíg a tanács megfelelő helyiséget nem utal ki részükre. Egyelőre a vezetőség is - vendégként - a megyei tanács egészségügyi osztályán látja el munkáját.*

Az egyesület vezetői nem panaszkodtak, bár lett volna okuk. Az újságró feladta, hogy tollát is úgy vezesse, a világról se tünjenek panaszoknak a tények. Elmondták, a Rókkantak Nemzetközi Éve alkalmából néhány intézmény felajánlást tett a mozgássérültek javára, s ezt eljuttatták az egyesülethez is. A vezetőség annak rendje, s módja szerint tájékoztatta a tagokat is erről. Sajnos, amikor a megvalósulásra került volna a sor, a rászorulókat nem részesítették az ígért juttatásokban, kedvezményekben.

Azt hiszem, ettől nem a bötöl, hanem a tolokocsi-val közlekedő embereknek, hanem az ígértük megszegek egészségesekekne kellene tartaniuk. *A Csongrád megyei mozgáskorlátozottaknak sem szép szavakra, hangzatos följánlásokra van szükségük, hanem tényleges tettek és valódi támogatásra.* Olykor az ép, egészséges ember saját akarata és elszántsága is kevés a boldoguláshoz...

Az egyesület jelenlegi ideiglenes címe azonos a Csongrád megyei tanácséval, számlaszáma: 665-7123, hivatalozási szám: 7456.

Ch. A.

Fiatal biológusoknak

Nemzetközi tanfolyam

UNESCO-emblémás, világoskék zászló leng immár két hete Újszegeden. A József Attila Tudományegyetem biológiai épülete előtt. Az ENSZ tudományos, oktatási és kulturális szervezete a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Mikrobiológiai Társaság és több egyetem segítségével rendezte meg továbbképző tanfolyamát a szegedi egyetem mikrobiológiai tanszékén.

A július 6-án kezdődött tanfolyamon a fő hangsúly a műhelymunkán van. A magas színvonalú szakmai előadások előkészítik, összefoglalják, segítik a laboratóriumi tevékenységet. A világ 12 országából tizenöt 35 év alatti fiatal kutató érkezett a kéthetes szegedi turnusra, ahol a gondaprotoplaszma fúzió és a fúziós technika alkalmazásai című továbbképzés keretében gyarapítja ismeretét. A hallgatók pályázat útján nyerték el a részvételi lehetőséget. Erkezett fiatal mikrobiológusok fejlődő országokból (Írka, India, Hongkong, Uruguay), nyugati országokból (Finnország, Svájc, Hollandia) és európai szocialista országokból (NDK, Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország). A tanári kar összetétele is „színes”. A szegedi egyetemi tanszék oktatói mellett az MTA biológiai központjának három kutatója és hat külföldi szakember vesz részt az irányító munkában. A kéthetes kurzus számukra is lehetőséget teremtett a tapasztalatcsere, egymás módszereinek, kutatási eredményeinek megismerésére.

A József Attila Tudományegyetem mikrobiológiai tanszékén a világon elsőként hoztak létre sejtfa nélküli sejteket, amelyeknek fúziójával új genetikai kombinációkat nyertek. Az MTA Szegedi Biológiai Központjában a kialakult szoros kap-

csolatok eredményeképpen ezt a módszert több területen továbbfejlesztették. A sejtfa nélküli sejtek felhasználásának új módszereit világszerte is a főgyorsult biológiai kutatás homlokterébe kerültek. Segítségükkel új tulajdonságú mikroorganizmusok hozhatók létre, melyek jelentős szerepet játszanak az anyagcsere-kutatásokban és a genetikai rendszerek megismerésében. Gyakorlati eredményeket elsősorban a gyógyszeripar használhatja. Erre a tudományos bázisra alapozta az UNESCO elképzelését, amikor a szegedi egyetemet bírta meg a továbbképzés megszervezésével.

Mint dr. Ferenczy Lajos egyetemi tanár, a JATE mikrobiológiai tanszékének vezetője és dr. Kevei Ferenc egyetemi adjunktus - a tanfolyam szervezői - elmondták, a hallgatóság eláradt a szegedi körülményekkel, az előadások színvonalával, az oktatógárda irányító munkájával, a kísérleti műhelymunka technikai feltételével. A holnap, pénteken befejező nemzeti szemelvények végén minden hallgató bizonyítványt kap, mely igazolja elméleti felkészültségét, Szegeden szerzett gyakorlati tapasztalataikat, a nemzetközi szintű új ismereteket. **T. L.**

Zugügyvéd zavarban

Színes, szinkronizált olasz bűnügyi film. Írta: Attilio Veraldi, Dino Mairi, Massimo de Rita, Luciano de Crescenza és Elvio Porta. Rendezte: Sergio Corbucci. Fényképezte: Luigi Kuveiler. Szereplők: Nino Manfredi, Paolo Stoppa, Marisa Laurito, Ugo Tognazzi, Gennaro Di Napoli, Imma Piro, Marisa Merlini, Sal Borgese.

Corbucci, a rendező, Veraldi regénye alapján készítette új bűnügyi filmjét. Ez csupán azért fontos, mert Attilio Veraldi nem más, mint az amerikai krimi klasszikusának, Chandlernek olasz fordítója. S e film sok-sok erénye éppen abból származik, hogy a Chandler-féle fogások sikeresen kerültek át olasz, dél-olasz talajba. Mint ahogy már a krimiktől megszoktuk, bonyolódik a cselekmény. Szerencsésen le-

köti a néző figyelmét, aki így gyorsan megszabadul az „ezek az olaszok”-ézés rablásából. A főszereplő - Nino Manfredi alakítja - szimpatikus bohém, a szó jó értelmében vett zugügyvéd. Kicsit feleltlen, de végeredményben rendes kispályos értelmiségi vagány: a sarki trattória törzsasztalánál tartja fogadóórát, s intzi a nápolyi kisembereket ügyeskedést. Az ezekért kapott kisebb-nagyobb honoráriumokból tartja fenn magát, olyan életnívón, amelynél ugyan sokkal jobb, de is el tudna képzelni, de függetlenségét, szabadszűz státuszát még ezért sem adja fel. Egy maffiafőnök gyanús építési vállalkozótól kap gyanús magas fizetéssel megbízást. Első hallásra szabódik, de miután ő is a piacról él, elfogadja, hiszen úgy tűnik, több millió írárt hozhat a konyhára.

Különböben is, négygyilli líra túl nagy összeg ahhoz, hogy valami is visszatartaná. Így kezdődik a film.

Nino Manfredi remekül alakítja a figurát, aki tulajdonképpen a vállalkozás pillanatától kezdve folyamatosan réteg, állandóan megnövekedni kényserül, és sokszor jut arra a pontra, kiszáll a buliból. Csakhogy erre nincs módja. Kénytelen tehát helytállni, felnőni a nem neki való szerephez abban az ördögi drámában, amelybe belecsöppent: az életéről van szó... Elvezetés, szórakoztatás, sokszor nevetésre ingerlő bemondásai csak a felszín - mögötte a mai Olaszország, a mai Nápoly valóságos drámája húzódik. Szerencsére a köznap élet, a cselekmény végére, egyre közelebb kerül a filmnek néha azért mesterkéltnek ható túlzásaihoz.

Mag Edit

Az egyesület vezetői nem panaszkodtak, bár lett volna okuk. Az újságró feladta, hogy tollát is úgy vezesse, a világról se tünjenek panaszoknak a tények. Elmondták, a Rókkantak Nemzetközi Éve alkalmából néhány intézmény felajánlást tett a mozgássérültek javára, s ezt eljuttatták az egyesülethez is. A vezetőség annak rendje, s módja szerint tájékoztatta a tagokat is erről. Sajnos, amikor a megvalósulásra került volna a sor, a rászorulókat nem részesítették az ígért juttatásokban, kedvezményekben.